

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetését és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Márczius 15.

Tavaszi szellők lengedezése mellett beköszöntött a szellemek ébredésének ünnepe, a szabadság napja: márczius 15-ike.

A békőiből kiszabadult szellemnek: a gondolat szabad nyilvánításának ünnepe, mert ezen a napon hordozta diadalmenetben egy nemzet szabad sajtójának első termékét.

Mint az ébredő mezők, rétek első virágai a tél fagyától fölszabadult természetnek verőfényes napsugarában: olyan volt a hosszú, százados szolgátság után a nemzeti szellem örömmámoros újraébredése márczius tizenötödikén.

Csak hogy ennek virágai ott nyiladoztak a fölszabadult nemzet tagjainak nemes gondolataiban, a melyekkel a hazának, nemzetnek nagyrafejlesztését tervezték 1848-ban.

Az örömmámorban uszó első szabad lélegzetre következett a lelkes magyar nemzetnek olyan erőfeszítése, a mely

mindig arany betűkkel lesz fölírva a történelem lapjain, a meddig a világ világ lesz.

Mert a halált megvető önfeláldozás, a vérnek és életnek följajánlása és a javaknak önkéntes odaadása a haza oltárára mindenkor a hősi áldozatkészség dicsőítő koszoruját fonja e nemzet homlokára, a melynek fiai 64 évvel ezelőtt örökre ragyogó példáját adták a haza és a szabadság szeretetének.

A multnak nagy emlékeit tisztelni hazafiui kötelesség. A multnak nagy emlékeit ünnepelve évről-évre visszaidézzük emlékezetünkbe azoknak a halhatatlan hősöknek tetteit, a kikről apáink regéltek gyermekkorunkban és a kiket megtanultunk olyan esodálattal tekinteni és emlegetni, mint a kikhez hasonlók egy évszázadban talán egyszer születnek.

Magunkat összehasonlítva velük: úgy nézünk föl reájuk, mint törpék az óriásokra, mert mi már csak epigonjai vagyunk azoknak az eszméknek, a melyek őket a lelki nagyság magaslataira emelték.

De ha nem érhetjük is utól az ő

nagyságukat, azért nekünk is nyilik alkalmunk, hogy hazánkért, nemzetünkért fáradozzunk, hogy a közügy, a közjólét érdekén is olyan odaadással munkálkodjunk, mint a magunk előmenetelén.

Ennyit most is megtehetünk és mindenkor, még a legmostohább viszonyok között is és ennyit el is várhat tőlünk a mi nemzetünk és hazánk.

De legfőképen elvárhatja tőlünk azt, hogy ápoljuk azoknak a nagy időknék emlékezetét, a melyeknek méhében a magyar szabadság megszületett.

Szabadságról szólván, ez alatt mindig a nemzetnek saját szellemi és anyagi javairól való szabad rendelkezését értjük. A szabadságot jó értelemben vesszük úgy, hogy azzal a nemzet saját életét és fejlődését mozdítsa elő: de kizárjuk belőle a romboló, féktelen szabadosságot, a mely a nemzet féltett javait muló kedveteléből hajlandó volna eltékozolni.

A magyar nemzetet a lelkesedésre való nemes fölbuzdulásában is mindig bizonyos önmérséklet jellemezte, a mely mindig megtalálta a helyes utat és nem

TÁRCZA.

Márcziusi emlék.

Lassan bontja szárnyát a hajnal sugára,
Biborszinü köntöst borít rá a tájra.
Tavaszi fuvallat játszik a fa lombján:
S aranyos fátyollal mindent betakarván,
Első sugárait most küldözi szójjal
Szabadság Istene a kelő napfényvel.
S tündérmesét szöve egekig hat a dal,
Elgyötört nép ajkán zendül: „Talpra magyar!”

Viharos felhővel borúlt be a mennybolt;
Ily ádáz küzdelme egy nemzetnek sem volt.
Zúgó golyózapor süvöltő zajába
Büszkén hangzik be a honvéd imádsága.
Nem néz soha hátra, csak mindig előre;
Míg mind a két karja esonkává lesz löve.
S utolsó sóhajként száll az ajakára,
Elhalóan: „Föl, föl társak a csatára!”

Adria hullámin búsan jár a szellő;
Bánatosan ragyog a nap is ha feljő.
Hajnali csillagnak hová lett a fénye?
Miért borúlt az ég gyászba, feketébe?
Csattogó csalogány meséli el halkan:
„Légy csendesen párom! Fájón szóljon a dal!
Tizenhárom csillag hullt le a kék égről;
Ézt a nagy bánatot ép most hozták hírül.”

Csendes lett a berek, mintha kihalt volna,
Nem zokog már benne pásztor tilinkója.
Vérrel ázott földön még virág se' nyilik,
Hangtalan jár a szél egy-egy süppedt sirig.

Dalos madaraink itt hagyták a fészket,
Madárdal se veri fel a csendességet!
Elvirított minden rózsája örökre,
Mikor hulló vér volt minden kis levele.

Kárpátok bérczein mit susog a szellő?
Miről beszél ott fenn a szágúldó felhő?
Csobogó kis patak mi hírt tud mondani?
Vajjon mit esvegnék rohanó habjai?
Minden arról beszél, álmodozik ébren,
Gyöngyöző patakkaival, csicseregő fecskéivel:
Megtört a varázslat, amely nem engedte
Szabadon dalolni: „Kossuth azt izente!”

Vatthay Ilona.

Kaczerkodás a másvilággal.

Mikor a mult héten a feleségem Pesten a nagy vásárcsarnokból hazatért, azzal az ijesztő hírrel lepett meg, hogy képzeljem csak, az a bizonyos J ó z s i, a kinek szüleivel ezelőtt 40 esztendővel Budán egy házban laktunk: hirtelen halállal kimult.

Hm. Az a fiu akkor is lehetett valami tiz éves; de én reám nézve azért látszott hihetetlennek a dolog, mert alig pár nappal azelőtt nagy tisztelettel emelte meg a kalapját előttem.

De hát ha valami hasonló férfi köszönt nekem akkor? Lehetetlen; hisz' ennek a bizonyos J ó z s i n a k a bal arcát gyerek korában úgy összeégette a feldült petroleum lámpa, hogy hasztalan növesztette be a képét sűrű fekete szakállával, lehetetlen volt őt összetéveszteni

más emberfiával; no meg aztán nem is olyan régen fogtam kezét bizonyos alkalommal Serédy ezredessel és ime pár napra rá részvétellel bontottam fel a parte-czéduláját!

Vakbélgyulladásra volt, punktum. A műtőasztalon más is ott hagyta volna a foga fehérét — replikázott az asszony.

Igen ám, csak hogy az én feleségem nem azért az Éva anyánk leánya, hogy ebbe bele nyugodjék. Ki kellett számítanom, hogy az a bizonyos J ó z s i hány esztendősen lehetett, hogy ilyen hamar kilépett ebből az árnyék világból; meg kellett hányni vetni az ő egész életének a pályafutását és én hasztalan barangoltam be a várost, hiában olvastam a józsefvárosi templom környékén a kirakatokban levő gyászjelentéseket, biztos eredményre nem bukkantam sehoh; tehát legokosabb volt, ha mindent elhiszek vakon.

Tegnapelőtt mikor szomorúan megkondultak a harangok, szentül azt képzeltem, hogy J ó z s i n a k harangoznak; a pap, a ki fehér ingben ült a kocsin, csakis őt temetheti, s azok az árvák, a kik a nagy requiemén sirdogáltak, csakis az ő árvái lehettek! És ime mikor bolyongásomból hazatértem, hát egy hasonló alakú férfi lép elém; de nem is lépett az, hanem nagy eleven-séggel odalejt és keztyűs kezét nyújtja, hogy szinte nem mertem elfogadni, mert azt hittem, a halál hírnökének adok parolát.

Lábaim az aszfalton szinte gyökeret vertek s egy pár pillanat alatt végig cikázott az agyamban az a negyven esztendő, a mit erről a férfiről tudtam.

tévedt a szélsőségek veszedelmes áramlataiba.

A szabadság javai között a legelső talán a szabad gondolat és a gondolat szabad kifejezésének joga, a mit másképpen sajtószabadság néven ismer a modern élet.

Most a mikor a legutolsó faluba is eljuthat a gondolat az ujságok és egyéb sajtótermékek révén: juttassuk eszünkbe, hogy volt olyan idő, a mikor a gondolat szabad terjesztését a cenzura erős záráival őrizték és legyünk hálásak az iránt a kor iránt, a mely nekünk a sajtószabadságot kivívta, mert ennek nyomán a folyton mozgó betűk kis ólomkatonái könnyű szerrel széthordják az eszméket az egész országban.

És ezt 1848 márczius 15-ike váltotta valóra, ezt neki köszönhetjük. +

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete dr. Kovács László polgármester elnöklésével folyó hó 7-én közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőknél kívül jelen voltak: Bodor István, dr. Baksay Dezső, Boczkó Dániel, Baksay József, Angyal László, Geduly Géza, Grosinger Miksa, Fekete Pál, Eszenyi Gyula, Jaczkó Pál, László János, Lévai István, Lengyel Pál, Marikowszky Géza, dr. Molnár József, id. Rábely Miklós, Singer S. Leo, Soós Ferencz, Stolcz Zsigmond, Szeman Endre, Szabó József m., Szabó István, Szabó József K., dr. Törköly József, id. Törköly József, Varga István, dr. Witi Sándor.

Első tárgy volt a pénzügyigazgatóság véghatározata: városunknak az általános házbéradó alá vonása. Ezen — városunk polgárságának anyagi érdekeit mélyen érintő intézkedés a lakosság körében érthető reczensust keltett s a közgyűlés egyhangulag hozzájárult a polgármester azon előterjesztéséhez, hogy az intézkedés hatályon kívül helyezése érdekében felirat intéztessék a pénzügyi kormányhoz és szükség esetén küldöttség útján kérelmeztessék ez. — Második tárgy Hanvay Zoltánnak, a város díszpolgárának köszönő levele volt. A hanvai remete gyönyörű levélben köszönte meg a városnak azt a szép figyelmet, melyet a közélettől való visszavonulása alkalmából vele szemben tanusított. A város multjából érdekes történelmi adatokat tartalmazó szép levélnek a levéltárban való elhelyezését határozta el a közgyűlés.

Denique kitünt, hogy szegénynek a fiatal felesége hunyt el s azért volt olyan nagy a részvét, s a javakorban özvegységre jutott ember fátyolos kalappal álldogál a mozi bejárata előtt és nézegeti azt a képet, a melyre oda van írva, hogy „Redemption”; de nincs kedve belépni, mert tudja, hogy ha a feltámadásra vár, hát ne a moziba járjon!

Boldogult Papp Ábrahámnak iratai közt gondosan el volt téve egy levél, a melyet Kallas Andris küldött neki „a másvilágról”, sokat dicsekedett evvel a levéllel, de színről-színre nem mutatta soha. Hát ha e levél alapján bele lehetett volna azokba a mysteriumokba pillantani, amelyek a másvilágon vannak?

Végre egyszer magam is kaptam ilyen csodálatos levelet.

Néhai Miskolczy István rimaszombati kántor, egy emberöltő előtt bizalmasan és meghatóan vázolta előttem helyzetét s azt írta, hogy már valamennyi gyerekét szerencsésen el tudta helyezni, egyedül az a Józsi fia (nohát ennek is Józsinak kellett lenni), a ki már kitanult nyomdász, az okoz nehéz gondokat; mert szeretné, ha valamelyik előkelő fővárosi nyomdába protekció mellett bejuthatna, hogy magát derekasan tovább képezhetné.

Ezt az ügyet éppen akkor nem volt valami könnyű dolog nyélbe ütni; mert az a bizonyos Györfly Pál, a ki valamikor a Kádár Józsefné nyomdáját bérelte, a fővárosban foglalkozás nélkül tartózkodott és hasztalan járt Pontiusától Pilatusig.

Az első utamat az Eggenberger-féle könyv-

Ezután Baksay József és társaival, továbbá Széplaky Lajos és nejevel és ifj. Járossy Pállal kötött adásvételi szerződést fogadta el a közgyűlés s a Végh Mihályné és társaival kötött adásvételi szerződés jóváhagyását 30 nap mulva egybehívandó közgyűlés hatáskörébe utalta.

Az 1908. évi közpénztári számadásokra vonatkozó törvényhatósági bizottsági jóváhagyás tudomásul vétetett.

Hronyecz Mária és fia: János illetősége megtagadtatott.

Az iparhatósági biztoshelyettesi díjat, 400 koronát 1911. évre a közgyűlés Galamb Kálmán részére kiutalta.

A Rimaszombat—poltári helyiérdekű vasút részvénytársaság vezetőségébe a város részéről két tag lévén kiküldendő, a közgyűlés a polgármestert és Sesztai László műegyetemi magántanárt bizta meg a város képviselőjével.

Még Ródosi Ignácznak egy kérvénye lett beterjesztve, melyben engedélyt kér arra, hogy a Hungária épületében egy bolthelyiség nyitassék. A közgyűlés a kérelmet azzal utasította el, hogy a tanácshoz nyújtsa be a kérvényt és azután a tanács javaslata alapján fog a közgyűlés a kérvénnyel érdemileg foglalkozni.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Sajnos.

Ha valami bajon nem tudunk segíteni, akkor szoktuk azt mondani: sajnos.

Ha valamiből nem akarunk nagy káoszt csinálni, de mégis ki akarjuk fejezni, hogy az minket kellemetlenül érint és nehezünkre van, akkor is azt szoktuk mondani: sajnos.

Ha valamit ránk rónak felülről és hiába tiltakozunk ellene, akkor is azt mondjuk: sajnos.

Ilyen sajnos állapot fenyeget mostanában sok rimaszombati embert, a kik eddig nyugodtan meg voltak az ő kis házaikban, a melyeket maguk laktak és az állam méltányosan figyelembe vette azt, hogy nekik senki sem fizet azért, mert a házukban maguk laknak.

Most azonban, sajnos, olyan hírek járnak, hogy vége lesz ennek az állapotnak, mert a rimaszombati pénzügyigazgatóság elhatározta, hogy a házosztályadóról átér a sokkal magasabb házbéradó rendszerére.

kereskedésbe irányítottam és pedig teljes sikerrel; mert a czég főnöke annyira előzékeny volt, hogy megígérte, miszerint ha a pártfogolt ifju Budapestre jön, biztos állást nyerhet!

És itt egy sajtósági incidens történt. Miskolczy Józsi a Györfly Pál családjánál szállott meg és mielőtt a fiut rendeltetési helyére vezethetnem volna, nagy szemrehányással lépett fel ellenem a gazdája, hogy micsoda meg gondolatlan lépést követtem el, mikor ide édesgettem a kezdő nyomdászt, a ki szerinte akár vissza is fordulhat Rimaszombatba; mert itt ugyan kenyéret nem kap.

Miután az Athenaeum r. t. tényleg nem szűkölködött embereken, Hoffmann Alfréd (Isten áldja meg!) úgy segített a dolgon, hogy a czég saját kéziratát vitte el a fiatal nyomdászhoz, s a kiadóhivatal foglalkoztatta, míg üreseedés állott be.

Szegény Józsi, hogy aztán a hálaérzet bizonyos nemét leróhassa irányomban, valami levelező-könyvet keresett elő s abból szép kaligráphiás betűkkel kijegyzett egy szép névnapki köszöntőt, a melyet most is nagy becsben tartok, mert a helyett, hogy postára feladta volna, az íróasztalába rejtette s meghalt minden további intézkedés nélkül!

Mikor a megboldogult ifju édes atyja a korán elhunyt szép reményekre jogosító szedő hátrahagyott holmiját átvette, megtalálta a hozzám intézett sorokat is; de nem küldte el, hanem hát a következő év mindenszentek napján adta postára az atyja az én névnapki köszöntőmet, éppen nevem napján reggel bontottam fel.

Oda lesz hát az aranykor, a mikor egy kis házikóba bemenekültél, hogy onnan ne üldözzön, ne stájeroljon ki senki. Életed keresményét szántad rá, hogy nagynehezen egy kis területkét a magadénak mondhasz néhány egyszerű szobával.

Most jön az állam és keményen megsarczol azért a vakmerőségédért, hogy a magadéba mertél visszavonulni. Mert büntetlenül itt nem szabad tenni semmit. Megbüntetnek, ha tékozló vagy; megbüntetnek, ha takarékos vagy és igyekezel magadnak egy kis zugot szerezni, a hol fáradt fejedet nyugalomra hajthasd.

Gáncsot vetnek neked, megnehezítik a dolgodat, pénzbírságra ítélnék azért, hogy minek akarsz a magadéban lakni?

És ha még mindez valami nyugalmas időben történnék, a mikor nincs semmi más bajod azon kívül, hogy nem szelel jól a pipád!

Pedig mostanában készülsz a közegészségügy oltárán egy jókora évi áldozatot hozni a városi vízvezeték és csatornázás javára. S ha már ez meglesz a köznek és ugyis fizeted, hát természetes, hogy akkor a magad házáat is ellátod vele.

No és most, a mikor ezt a nem csekély áldozatot készülsz rád róni a közjólét: ugyanakkor előjön az állam és azt mondja: látom, hogy tudsz fizetni a közegészségügy javára egyszeri fölszerelést és évenként bizonytalan nagyságu új adót; én hát ezt a jó tulajdonságodat figyelembe veszem és épen most kirovok rád még egy jó porció adót; mert az egyik teherből úgy sem fogod most megérezni a másikat. Ha egy kicsit görnyedtebben jársz alatta, az nem baj: az az életrevaló ember, a ki több terhet elbir!

Igy bizony, ilyenformán fest a valóságban az az új adónövekedés, a mivel most akarják megterhelni a házukban lakó háziurakat, a kiknek nem áll módjukban ezt a terhet lakójukra áthárítani.

A házat többféleképen szerzik az emberek. Az egyik a szülőitől örökli, a másik ajándékképpen kapja, a harmadik meg-

Ha az öreg Miskolczy csak néhány rövid sorban értesített volna engem arról, hogy e levelet mért küldi? hát a megütközésem nem lett volna oly nagy; hanem mikor az embernek olyan ifju gratulál, a kinek hamvai már egy év óta pihentek a sírgödörben: valóban megható dolog!

Mintha csak valami phanton beszélt volna velem; nem bírtam a dolog nyitját megtalálni, s úgy értelmeztem, hogy a részemről tapasztalt szívességet még a hantok alatt is melegen köszöni.

Ugyan kérem, fog-e valaha a technikai tudomány odáig fejlődni, hogy az üzenetet is el lehet vezetni oda, a honnan a megkeresés indult?

És éppen ez az irodalom privilegiuma, a mely gondosan elteszi a költők és tudósok hátrahagyott kéziratait, nyomtatott betűit, s egyetlen író tapasztalataiból és tudományos buvárkodásából milliók merítenek hasznos élvezetet és sikert.

Se Tompa Mihály nem Rimaszombatban halt meg, se Mikszáth; hanem azért városunk nimbusát úgy megaranyozta mind a kettő, mintha örökre élne. És az író eltudja hitetni magával, mikor a gondolatait papírra veti, hogy azokat nemcsak a poros könyvtárakban őrzik meg; de mélyen bevési azt a szívébe a nagyközönség is.

És mindenek fölött ez a legnagyobb jutalma az íróvilágnak.

Id. F. I.

veszi, mert van tőkéje, a mit belefektesen; a negyedik azért veszi meg, hogy legyen állandó lakása, ne kelljen mindig költözködni; megveszi, bárha egész életének keserves keresményét erre kell fordítania; megveszi, bárha meg kell koplalnia élelemben és szűkösködni kell éveken át ruházatban és egyebekben, hogy azután legyen hol laknia neki és családjának.

Mind más és más kategória, de abban mind megegyezik, hogy nincs jövedelme abból a házból, a miben maga lakik és így nem jogos és méltányos, hogy azért jövedelmi adót vessenek rá, a miből nincsen jövedelme.

Könnyű az államnak egy kaptafára huzni a különböző szabású és méretű vagyonekat, mert ő avval nem törődik, hol szakad a keserves huzásban a kisebb és gyöngébb vagyonszám, a miért esetleg még sokat kell a tulajdonosnak magától megvonnia, hogy a vele járó költségeket elbirhassa? Az államnak ez nem fáj, ő nem érzi meg a mások keserves nyögéseit, a melyeket a nagyobb terhek föl rakása okoz a kisebb existenciáknak.

A házbirtok rendes körülmények közt nem tartozik a legjobb befektetések közé, még abban az esetben sem, ha a tulajdonosa bérbe adhatja.

Mert a házon évről-évre meglátszik az idő foga. Most a teteje romlik a sok hótól, esőtől, meg az erős napmelegtől.

Majd a vakolat hull le és segítenek levérni a járó-kelők. Máskor a festés repedezik és fakul meg vagy a farészek olajozása soványodik el. Ha már más baj nincs, a kútt kereke korhad el vagy a kerítés oszlopa és deszkája dől ki. Máskor jégeső veri be az ablakokat vagy vásott inas-gyerekek dobálja be és nem vehetsz rajta semmit. Szóval nincs olyan esztendő, a mikor az államon kívül az idő is meg ne venné a maga adóját reparálás alakjában, néha többet, néha kevesebbet, de mindig többet, mint a mire számítottál. És még jó, ha idejében megfizeted ezt a természetes adót, mert ha elmulasztod, nem kétszeres, de hatványos arányban növekedik a pusztulás és szaporodik a reparálási költség.

Hát nem igen mondhatnám, hogy a legkívánatosabb dolgok közé tartozik a háziuraság itt a mi viszonyaink között.

Lehetne bizony azt a tőkét sokkal gyümölcsözőbben is kamatoztatni; de hát hiába, lakni csak kell valahol és sajnos, már rég elmúlt az az idő, a mikor a boldog emberiség barlangokban, faodukban meghúzódva is meg tudott élni és talán egészségesebb volt, mint mi a fűtött szobákban.

Ma már a civilizáció elterjedése magával hozza az állandó házak építését, nem lehet még sátor alatt sem élni, mint nomád őseinknek. Ma már mindenütt valakié a föld, az ut szélén már a cigány karavánt sem igen tűrik többé.

Mivelhogy ilyen szükséges dolog a lakás, azért az embereknek egy jókora része most is háziur, a ki meg még nem az, a jövőben igyekezik az lenni; ha mindjárt sokkal jövedelmezőbb is a részvények szelvényeit levagdalni és beváltani.

A dolgok ilyen állása mellett mindnyájunk gyámójának: az államnak is

meg kellene gondolni, hogy ne abban nyomjon és szorítson bennünket, a mi a legszükségesebb és a mi nélkül nem tudunk élni, tudniillik a lakásunkban.

Ha mindjárt meg volna is rá bétűszerint a jogos és törvényes alap: tekintetbe kellene venni a méltányos körülményeket is, mert nem szabad a jogot tulságba foztatni, hiszen igaz marad az a jogi alapelv: summum jus summa injuria, a mi magyarán mondva annyit jelent, hogy a tulságig szorított jog a legnagyobb jogtalanság.

Az államnak sem lehet érdekében, hogy törekvő polgárait visszaszorítsa, mikor valamit akarnak maguknak szerezni munkával, törekvéssel, a mire szükségük van és ilyen a lakóház. De igen megnehezíti annak megszerzését, ha olyan nagy adót ró rájuk, mintha külön jövedelmet huznának a lakásból, a melynek árát gyakran csak nélkülözésekkel tudják letörleszteni. De a ház megtartását is igen megnehezíti a tulságos arányban kivetett adó, mert így nem jut a tulajdonosnak fenntartásra, fölszerelésre és berendezésre.

Ilyenformán igazán úgy járnak a házat szerzők, hogy mikor kezdenének a terhektől szabadabban lélegzeni, akkor előjön az állam és az adóteher megnehezítésével újra lenyomja őket az adósságok tengerébe.

Nem hisszük, hogy ez volna az állam érdeke, hogy csak jól-rosszul fizető, keservesen végrehajtott adóalanyokat termeljen az országnak, hanem inkább az, hogy a tul nem terhelt polgárok könnyebben és idejében megfizethessék az adót.

Arról nem is szólunk, hogy az állam a vevőt ugyis jelentékeny százalékkal terhelte már a vételkor, tehát a legkritikusabb időben és azzal is megnehezítette a megszerzést. De hát ez már régi dolog.

Ha pedig úgy áll a dolog, hogy a törvény bétűje szigorúan kötelezné a pénzügyi hatóságot a súlyos teherrel járó újítás behozatalára: akkor is remélhetünk talán annyi méltányosságot, hogy ne ugyanabban az időben terheljenek bennünket egy új súlyos adóval, a mikor a közjólét érdekében ugyis súlyos teher hármlik a vízvezeték és csatornázás révén minden rimaszombati háztulajdonosra; hanem ha okvetlenül magasabb adót kell kivetni: várjanak avval legalább addig, míg ezt a másikat kiheverjük, mert ha egyszerre szakad a nyakunkba, akkor igazán nehéz dolog lesz Rimaszombatban háztulajdonosnak lenni és annak ismét a város fejlődése adhatja meg az árát. ☉

Felhívás

Rimaszombat és vidéke hölgyeihez.

A rimaszombati jótékony nőegylet megbízásából *Loysch Ödönné* és *Tóth Béláné* urasszonyok egy felhívást küldtek be lapunkhoz, mely bizonyára rokonszenves fogadtatásra talál hölgyeink körében. Már most is biztosra vesszük, hogy a minden szépért, jóért és hasznosért lelkesedő jótékony nőegylet vezetőségének közérdekű fáradozását siker fogja koronázni! A felhívás így szól:

„Gróf *Serényi* Béla földművelésügyi miniszter egy igen életrevaló intézményt létesített: az ugynevezett *háztartási vándortanfolyamokat*.

Ezek csak tavaly léptek ugyan életbe, de már is 15–20 város kérelmezte, sőt meg is kapta a hasznos tanfolyamot

A mi városunknak, mint Gömörmegye székhelyének a figyelmes miniszter maga ajánlotta föl e tanfolyam létesítését. Már tavaly 1911-ben s e tél folyamán személyesen is felkérte a jótékony nőegylet elnökségét a védnökségre és felkérte Fekete Pál, a kurinczi gazd. isk. igazgatója útján az állami polg. isk. igazgatóját a szervezésben való közreműködésre és pártfogásra. Deczember 1-én kellett volna megnyitnia, de mivel akkor a szükséges termek a Napközi Otthon részére le voltak foglalva, előbb nem lehetett a dolgot nyélbe ütni.

Jelenleg Rozsnyón áll a tanfolyam. Alkalmunk volt személyesen meggyőződni az intézmény kitűnő voltáról. 20 rendes és 10 rendkívüli növendéket fogadtak fel a 6 heti tanfolyamra, a mely teljesen díjtalan. A tanítás — szombat és vasárnap kivételével — naponként reggeli 8 órakor kezdődik és tart délután 5-ig. A rendes hallgatók 2 csoportba vannak osztva: 10 lányka főz, 10 főltoz, mos, vasal, naponként főlváltva délelőtt. Délután 2–5-ig pedig valamennyien fehérnemű és felső ruha szabás rajzolását és varrását tanulják; közben még elméleti tárgyakat is, u. m.: Háztartástant, Egészségtant és Neveléstant; továbbá a konyhakerészt, tejgazdaság, baromfi- és sertéstenyésztés anyagát. A kik főznek, ott a helyszínén ebédelnek és saját főztjükért személyenkint 50 fillért fizetnek.

A tanfolyamot 3 okleveles tanítónő vezeti. Azonkívül felülvizsgálat végett a miniszter szakférfiakat küld ki.

A kurzus végeztével pedig kiállítás rendeznek a növendékek által készített ételekből, süteményekből, valamint a kézimunkákból is. Sőt ünnepélyes, nyilvános záróvizsga keretében beszámolnak a növendékek mindarról, a mit 6 hét alatt elméletben és gyakorlatban megtanultak. — Végül a *rendes hallgatók bizonyítványt* kapnak.

A rendkívüli hallgatók elméleti tárgyakat nem tanulnak, csak hetenként kétszer, d. u. 4–6-ig vacsorát főznek, mely áll pecsenyéből és tésztából, ezt mindannyiszor maguk költik el s ezért személyenkint szintén 50 fillért fizetnek. Ezeknek is alkalmuk van tehát 10-féle pecsenye és 10-féle tészta elkészítési módját elsajátítani.

Minden főzést megbeszélés előz meg, melyen megállapítják a következő napi étlapot, továbbá azt is, hogy az egyes ételek, tészták elkészítéséhez milyen és mennyi nyers anyag szükséges; ezt másnap reggel a piacon a soros tanítónő vezetése mellett, a növendékek maguk veszik meg. A megbeszélésekről és az árákról pontos naplót vezetnek, úgy, hogy a tanfolyam végén, mindegyik hallgatónak saját kipróbált szakácskönyve lesz!

Mindez a mai szertelen drágasági és tartatlan eselédviszonyok mellett megszívlelendő dolog.

Igen nagy súlyt fektetnek a tanítónők arra, hogy egyszerű, izletes és takarékos legyen a főztjük — szóval, hogy a középosztály igényeinek megfelelő étlap legyen napirenden.

A tanfolyam tehát 8–12-ig és 2–5-ig tart. A főző csoport azonban az ebéd idejét is ott tölti, ez tehát csinos felterítést, izléses tálalást és ügyes felszolgálást is elsajátít, leszedik az asztalt s végül az edény és konyha rendbehozatala körül is szorgoskodnak. Szóval megtanulhatnak mindent, a mire egy középosztályú polgári háztartásban nagy szükség van.

Rozsnyón oly nagy az érdeklődés és oly meggyőző a gyakorlati eredmény, hogy jövőre már is egy újabb tanfolyam létesítését kérelmezik.

A rimaszombati tanfolyamra jelentkezni lehet délelőttönként az áll. polgári iskolában *Kárpáthi* Sándorné igazgatónőnél. A megnyitás napját falragaszokon és hirdapilag fogjuk közölni. S ez legkésőbb április 1-ső hetében várható.

Tekintve az idő rövidségét, felkérjük Rimaszombat és vidéke érdeklődő hölgyeit, hogy minél előbb jelentkezzenek mindazok, a kik a tanfolyamon résztvenni óhajtanak. A szegénysorsuk folyamodhatnak még az 50 filléres ebéd ára alól való felmentésért is.

Hozzánk a tanfolyam vezetőjeként *Gombos* Ilona okl. tanítónő jön, a ki ilyen minőségben már kiváló sikerrel működött Kecskeméten, Kiskunteleken, Monoron, Kiskunmajsán, Félégyháza és legutóbb Besztercebányán.

Mindenesetre az intézmény életrealóságát hirdeti, hogy ily rövid idő alatt már is annyi város látta szükségesnek és kérelmezte a Ház-tartási Vándortanfolyam létesítését.

Bizvást hisszük, hogy városunknak és vidékének művelt és gondolkozó hölgyei átértik az intézmény üdvös voltát s hálásan fogadják, hogy gróf Serényi Béla önmagyméltósága a nehéz megélhetési viszonyokkal küzdő városunkat is részesíti e nagyjelentőségű ingyenes tanfolyam áldásában!

Rcvások.

Vannak-e a nők között igazi kiválóságok? Vannak-e közöttük igazi szellemi nagyságok? Azt hisszük, hogy igen.

És ezt a feleletet nem a pusztán udvariasság mondatja velünk a gyöngéd nem iránt, hanem történelmi tények bizonyítják ezt az állításunkat a múltból és a jelenkorból.

A nőnek ugyan egészben véve más szerepet jelölt ki a gondviselés a társadalmi életben és a nőnek természetrajza más sajátosságokat helyez előtérbe, mint a férfié.

A nő átlag véve a családnak a középpontja és vezérlő szelleme s a nő átlag véve inkább a szívével gondolkodik, nála az érzelmi elem a tulnyomó.

De azért vannak kivételes nők, a kik a férfival versenyre kelnek a társadalmi vagy államalkotó vezérszereplésben, sőt az irodalom és a tudomány terén is.

Az ó kor *Zenóbiát*, Palmyra királynőjét mutatja föl leginkább férfias, uralkodásra teremt jellemnek, a ki e mellett a családi életben is bevált gyöngéd, szerető feleségnek és anyának.

Mikor neki hódolt az egész kelet és eljöttek a követségek üdvözölni kelet királynőjét, — egy napon egy szigorú arcú férfi állott trónja elé összefont karokkal s így szólt hozzá:

— Le onnan a trónról, asszony!

Ez volt a hatalmas római császárság képviselője. Ámde Zenóbia nem ijedt meg, hanem azt kérdezte: Hol volt az a híres Róma, mikor a barbárok pusztították a keletet? Kinek karja és kardja teremtett itt rendet, mikor a római császárok asszonyi elpuhultságban és tobzódó fényezésben éltek? S hol volt a római szenátus tekintélye, a melynek tagjai sorába lovaikat is kinevezték a császárok?

S a római követ keserves szégyenkezéssel ismerte be, hogy mindez igaz és hogy Zenóbia erős jelleme és szellemi kiválósága teremtett rendet a keleten.

De azért hódolatot kívánt a császár nevében.

Zenóbia nem adta meg ezt a hódolatot s inkább szemébe nézett évekig a hódító seregnek, a mely csak úgy győzte le őt és népét, hogy romhalmazzá lett a szíriai sivatag szélén a virágzó Palmyra.

Az újabb kor is mutathat föl erős jellemű uralkodónőket, de a modern kort ez már kevéssé érdekli.

Sokkal érdekesebb ennél az, hogy a tudomány terén is akadnak női kiválóságok, a kik néha a férfiakat is fölülmulják.

Ilyen például az a kiváló női tudós, a ki a múlt évben másodszor nyerte meg a Nobel díjat ezer oldalra terjedő új könyvével: *Madame Curie*.

Sajátságos szerelmi viszonya révén is sokat emlegették ezt a kiváló nőt, a kinek zsenialitását bizonyítja, hogy belőle, a ki a laboratóriumba mint lengyel cselédleány szegődött, előbb diákisasszony, azután tudós asszistens, végre professzor lett.

Ez a nagy tudású asszony férjével együtt vezetője lett a rádiumkutatóknak és a radioaktivitás tanával valóságos forradalmat okozott a kémia és a fizika terén. Mert halomra döntötte a kémikusok megdönthetetlennek hitt atom elméletét, azután megdöntötte az energia megmaradásáról szóló fizikai tételt. Műve általában a kémia és a fizika határán mozog. A rombolás munkáját végzi az elméletek között az iónok és elektrónok elméletében, a melyekre az oszthatatlanoknak tartott atomok bizonyos étermozgások hatása alatt felbomlanak.

Kutatásainak hatása alatt kezd átalakulni az anyagi természetéről vallott egész tudásunk. Most még csak a legáltalánosabb konturjai mutatkoznak annak a korszakalkotó műnek, a

melynek kialakulása egy nő: *Madame Curie*, mint uttörő nevéhez fog fűződni.

*

Egészben véve óriási az a haladás, a melyet a nő az ó kortól a jelenkorig megtett a társadalmi helyzetben.

Az ó korban bizony rabszolga volt a nők átlaga, vagy pedig legtöbbször „drága csecsebecse, haszontalan, de szép s ez volt az érdeme.”

Bizony még Mózes törvénye is elég mostohán bánt el a nővel, mikor úgy rendelkezett, hogy a férfi akármikor elbocsáthatja a feleségét, ha egyszerű váláslevelet irt neki.

A kereszténységgel fejlődött a nő megbecsülése és kiemelkedése a rabszolga sorsból.

A mohamedán vallás még a lelket is megtagadja a nőtől s ilyenforma felfogásra mutat a múlt századok európai fogalma az „asszonyi állatról.”

A nő különben a férfi izlése szerint alakul. E szerint volt a lovagkorban hozzáférhetetlen szentség. E szerint lesz a jövőben a férfinak gondolkozó, értelmes társa.

Meghívó.

A „Vármegyei Kaszinó“ f. évi márczius hó 10-én d. u. 3 órakor Rimaszombatban rendes évi **közgyűlést** tart.

Tárgysorozat:

1. Az 1911. évi számadás tárgyalása.
2. Az 1912. évi költségvetés tárgyalása.
3. A kaszinó könyvtárának átadása.
4. A sorshuzás utján kilépő egy igazgató és nyolcz választmányi tagnak megválasztása.
5. Határozathozatal a kaszinó épületének vétel utján való biztosítása tárgyában.
6. Folyó ügyek és indítványok.

Ezen közgyűlésre az alapszabály 13. § a értelmében a kaszinó tagjai tisztelettel meghívotnak. Rimaszombat, 1912. márczius 2-án.

Az igazgatóság.

Márczius 15 a polgári leányiskolában. A helybeli állami polgári leányiskola „Tompai önképzőkör“-e folyó hó 15-én délelőtt 11 órakor az intézet tornatermében hazafias ünnepélyt rendez, melyre *Kárpáti Sándorné* igazgató ezuton is meghívja az érdeklődőket. — Belépő díj nincs, de az önképzőkör czéljaira önkéntes adományokat szívesen fogadnak.

Műsor következő:

1. Elnöki megnyitó. Tartja *Krausz Elza* IV. o. n.
2. Hymnusz. Éneklő a polgári leányiskola énekkara.
3. Magyar nők a szabadságharcban. Irták: *Molnár Aranka* IV. o. n. és *Veres Emma* III. o. n. Felolvassa *Molnár Aranka* IV. o. n.
4. Fátyol borítja elhervadt arcomat. Éneklő a polg. leányiskola énekkara.
5. A magyar lányokhoz. Lampérth Gézától. Szavalja: *Komáromy Etelka* III. o. n.
6. Alföldi zeneképek. Brück Gyulától. Zongorán előadja *Kolbay Matild* IV. o. n.
7. Vándormadár. Abrányi Emiltől. Szavalja: *Altstädter Margit* III. o. n.
8. Páris ifjai. Verdítől. Éneklő a polg. leányiskola énekkara.
9. Mi a haza. Melodráma. Ének- és zongorakísérettel. Irtá *Ábrányi Emil*. Zenéjét szerzette *Horváth Akos*. Szavalja *Adorján Magda* IV. o. n., zongorán kíséri *Cziner Márta* III. o. n.
10. Elnöki bezáró. Tartja *Krausz Elza* IV. o. n.

*

Márczius 15 a főgimnáziumban. A rimaszombati egy. prot. főgimnázium tanulóifjúsága a magyar szabadság nagy ünnepnapját a régi hagyományok szellemében fogja megülni. Az ünnepség pénteken délután 3 órakor lesz a főgimnázium tornatermében. A műsort a Hymnus vezeti be, majd dr. *Veress Samu* rövid elnöki megnyitója után egy tanuló elszavalja *Petőfi* Nemzeti dalát, melyet alkalmi beszéd követ. A műsor többi számainak szavallatok, az ifjúsági ének és zenekar s egy zongora-cello duett fogják kitölteni. Végül a tanár-elnök jelentést tesz a pályázatok eredményéről. Ez alkalommal pályadíjak czimén 250 korona fog a nyertesek között kiosztatni. A véglegesen megállapított műsor az

ünnepély megkezdése előtt fog a közönség körében szétszórni. Belépő-díj nincs, de a terem bejáratánál persely lesz állítva önkéntes adományok elfogadására s az így begyűlt összeg szegény tanulók segélyezésére fordítatik.

*

Márczius 15 a társas egyletekben.

A vármegyei Kaszinó, a rimaszombati polgári Olvasókör, a róm. kath. Olvasó-egylet és az Otthon társaskör folyó hó 15-ét bankett keretében ünnepli. A róm. kath. Olvasó-egyletben a társas vacsora 14 én, csütörtökön lesz. A többi helyen 15 én este tartják az ünnepi bankettet. A polgári Olvasókörben az ünnepi szónoklatot *Simon Mihály* ref. lelkész tartja.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Személyi hir. Dr. *Zehery* István kir. törvényszéki és fogházorvos, vármegyei t. alorvos f. hó 10-ikén három heti tartózkodásra nejével együtt Abbáziába utazott. A kir. törvényszék elnöke a helyettesítéssel dr. *Kármán* Aladár kórházi osztályvezető orvost bizta meg.

Czinké István helybeli ref. lelkész, egyházközségi tanácsbíró, leányával *Jolánkával* mult héten huzamosabb tartózkodásra Abbáziába utazott.

Uj pápai prelátus. A rosznyói székeskáptalan egyik magas műveltségű, fenkölt lelkületű s nagy jótékonyágáról ismeretes tagját, a széles körben nagyrabecsült és tisztelt *Marsó Géza* egyházmegyei éneklő kanonokot, czimzetes apátot, a III. oszt. vaskoronarend lovagját X. Pius pápa a megyés püspök fölterjesztésére nagy kitüntetésben részesítette amennyiben a haza és egyház, a nemzeti kultúra és jótékonyág lelkes és önzetlen munkáját, a ki hosszú évtizedek nagy során keresztül szép eredményeket ért el, pápai prelátussá nevezte ki.

Lelkészeiktatás Sajógömörön. Szép és magasztos ünnepe volt február 25 én a sajógömöri ág. hitv. ev. egyháznak. Ekkor iktatta hivatalába uj lelkészét, *Vályi* Gusztávot *Terray* Gyula, a gömöri ág. hitv. ev. egyházmegye nagyerdemű főpásztora. Az uj lelkészt az egyház népes küldöttsége várta és fogadta a tornaljai vasuti állomáson. *Bogár* Lajos igazgatótanító az anyaegyház nevében, *Hevesy* Bertalan pedig a tornaljai leányegyház nevében üdvözölte őt szívélyes szavakkal. *Bence* Samu a paplakon az ott összegyűlt egyháztanács és nagyszámban jelenvolt egyházhívek nevében fogadta és üdvözölte az uj lelkészt, ki úgy az állomásnál, mint a paplakon meghatva szeretetteljes szavakkal köszönte meg a meleg fogadtatást. Másnap — vasárnap — volt a beiktatás, melyet *Terray* Gyula főesperes, udv. tan. végzett *Petro* Elek gömörpanyiti lelkész és *Bence* Samu igazgató segédkezésével. Az uj lelkész gyönyörű beszédét nagy figyelemmel és áhitattal hallgatták s az istentisztelet végén a híveket megáldotta az uj pap. Az ünnepélyes beiktatást fényes bankett követte.

Nyustya uj plébánosa mint értesülünk *Liptay* Arnold cz. kanonok, putnoki plébános lesz, a kit hivei eddigi helyén tisztelettel és ragaszkodással vettek körül.

Uj ügyvéd. Dr. *Pétermann* Jenő nagyrőczei ügyvéd-jelölt, ki ily minőségben városunkban is működött és fiatalságunk egyik kedvelt tagja volt, az ügyvédi vizsgát a budapesti ügyvéd vizsgáló-bizottság előtt sikeresen letette. Irodáját Nagyrőczen nyitotta meg.

Kinevezés. A m. kir. földmívelésügyi Miniszter *Kertész* Lajos X. fizetési osztályba sorozott állatorvost, Gömör-Kishontvármegye törvényhatósági állatorvosát a IX. fizetési osztályba léptette elő.

Előléptetés. Dr. *Szabó* Mihály városunkbeli származású budapesti állami gyermekmenhelyi főorvost a Belügyminiszter ugyancsak a

budapesti gyermekmenhelyhez IX. fizetési osztály főorvossá léptette elő.

Főnökhelyettesi kirendelés. A m. kir. pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságunk mellé rendelt számvevőségnél *Ragályi* István szám-tanácsost állandó főnökhelyettesé rendelte ki.

Fényes siker. Az itteni társadalomban számos fényes sikerű nyilvános szereplése révén közkedvelté vált *Kolbay* Sárika, *Kolbay* Sándor kir. törvényszéki elnök bájos és szeretetre méltó fiatal leánya, zongora művészi képességeinek tovább fejlesztése céljából Budapesten tartózkodik. Most vasárnap előkelő és valóban műértő közönség előtt egy koncerten programmon kívül közreműködött s szerepléséről a legtekintélyesebb fővárosi lapok meleg hangon, kiváló dicsérettel szólnak. Méltónak tartjuk a közlésre a reteráda reá vonatkozó következő részét: „Somogyi Mór zongoraművész, az Orsz. Kir. Zeneakadémiát végzett államilag diplomált zenetanár konzervatóriuma f. hó 3-án tartotta 147-ik növendékhangversenyét az intézet hangversenytermében. Ezen konzervatórium, mely a fővárosi zeneintézetek között kiváló helyet foglal el, ismét élénk tanujelét adta nemes művészpédagógiai irányzatának. A zongoraosztályokban helyes frazirozás, éles ritmika, értelemteljes, stilszerű interpretálás jellemzi a növendékek szabatos játékát. Feltűnést keltett *Kolbay* Sarolta, a mesteriskola egyik rendkívül tehetséges növendéke, ki Liszt rapszódiaját bravuros technikával s kiváló mesterétől, Somogyi Mór zongoraművésztől elsajátított nobilis felfogással és szindus dinamikával adta elő.“ Mondani sem kell, hogy élénk tetszésnyilvánítás, zajos tapsvihar kísérte a *Kolbay* Sárika játékát, ki már itthon — mint *Soós* Irén zongoratanárnő zseniális növendéke többször beigazolta, hogy a művészet terén szép jövő elé tekint.

Sikeres ügyvédi vizsga. Dr. *Kardos* Ernő — *Kohn* Adolf helybeli kereskedő szorgalmas és képzett fia — mult héten Budapesten sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát.

Püspöki körlevél. *Balás* Lajos rozsnói püspök IV. körlevele közli a papi zsolozsma új rendezéséről szóló pápai rendeletet, — továbbá a közbirtokossági és volt urbéres erdők gazdasági ügyviteléről tárgyában írott miniszteri rendeletet. Jelenti, hogy a vallás és közoktatási tárca terhére díjazott hitoktatók óraszerinti tiszteletdíjat kapnak. Közli a kepeügyre vonatkozó miniszteri határozatot. Fölhívást közöl *Liszt* Ferencz szobrának föllállítására érdekében s az iskolai gyűjtések módosításáról intézkedik a József kir. herczeg Szanatórium egyesület javára. Fzenkivül pályázatokat közöl, jeles vallásirodalmi könyvet ajánl és a személyi változásokról tudósít.

Méntelevi áthelyezés. A helybeli m. kir. állami méntelep másodtisztje: *Micheller* Andor főhadnagy a mezőhegyesi méntelephez helyezettett át s az itteni osztályhoz Mezőhegyesről *Lossoncz* Jenő hadnagy lett másodtisztként áthelyezve.

Csendőrségi szemle. *Havranek* János magyar királyi csendőrhadnagy rimaszombati szakaszparancsnok most tartja rendes tavaszi szemle utját a szakasz kerületébe tartozó őrsök felett.

Méntelevi szemle. *Perczel* Dénes alvezetes, a debreczeni méntelep parancsnoka az itteni osztály megvizsgálására a számvevőségi tiszttel együtt f. hó 7-én városunkba érkezett s 8-án a telep ügykezelését megvizsgálták.

Közig. bizottsági ülés. A vármegye közig. bizottsága holnap tartja rendes havi ülését.

Fehérkereszt választmányi ülés. A vármegyei Fehérkereszt-egyesület holnap délután 5 órakor választmányi ülést tart a vármegyei székház kisebbik termében. Az ülés tárgyai lesznek a január hóban megtartott bál eredményéről való beszámolás. A régi gimnáziumi épületnek folyó évi május hóban való átvétele és berendezése. A közgyűlés határidejének megállapítása és még az esetleges indítványok tárgyalása.

Népkönyvtár adományozás. A földmívelésügyi miniszterium Szádvárborosa községnek népkönyvtárat adományozott. Nem régen pedig a gömörvidéki gazdakör folyamodott népkönyvtár adományozásért, mely kérvény valószínű, hogy szintén kedvezően lesz a miniszteriumnál elintézte.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter *Bót* István itteni kir. törvényszéki telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezetővé nevezte ki.

A helybeli m. kir. államépítészeti hivatalhoz *Czibur* Sándor mérnök lett kinevezve. A szintikus megjelenésű fiatal ember állását már el is foglalta, így arany ifjúságunk ismét egy értékes taggal megrszaporodott.

A földmívelési miniszter *Kmosko* György XI. fizetési osztály m. kir. állatorvost a X-ik fizetési osztályba léptette elő.

A m. kir. belügyminiszter az itteni állami gyermekmenhelynél működött *Ország* Bálint állandó alkalmazottat a kassai m. kir. állami gyermekmenhelyhez ellenőrré nevezte ki.

Halálozások. Egy szép reményekre jogosító tehetséges fiatalembert kísérték ki e hó 7-én utolsó útjára városunkban. Az elhunyt Sztrébornyai *Kossuch* János, ki életének tavaszán, 27-ik évében szált sirba. Az elhunyt ivadéka volt a nógrádmegyei katalinutai üveggyár tulajdonos „*Kossuch*“, családnak. Atyja, mint a gyár utolsó tulajdonosa, gazdag, előkelő ur volt, ki az üvegipar terén kifejtett érdemei elismerésül a nemességet kapta. A család most elhunyt legidősebb gyermeke már a serdült korban betegeskedni kezdett s ez volt oka, hogy tanulmányait nem fejezhette be. Az utóbbi időben a helybeli kataszteri hivatalnál foglalt állást, azonban súlyosabb természetű betege e hivatal betöltésében is akadályozta s egy év óta már mint magánzó élte napjait, míg a halál megváltotta szenvedéseitől. Temetése impozáns keretben folyt le, melyen részt vett a vármegye fő- és alispánja, a törvényszék elnöke, a kataszteri hivatal főnöke és városunk előkelősége nagy számban. Koporsóját, melyet gyönyörű élővirág koszorúk borítottak, az odaadásig minden áldozatra kész hű bánatos özvegye, fivére és a kiterjedt Szakall család kísérte, kiknek bánatát enyhítette a megnyilatkozó általános nagy részvét és *Oláh* Gyula szívhezszóló hegedűje. Hüláját a nógrádmegyei katalinutai családi sírboltba szállították, hol f. hó 8-án helyezték örök nyugalomra. — Az elhunytban *Szakall* Vince, Barna és András unokaöccsüket vesztették el.

Rimamástalán a község egyik érdemes, tisztos lakója: *Andrik* Pál folyó hó 7-én 73 éves korában gutaütés folytán hirtelen meghalt. Értelmes, okos és megbízható ember volt, ki a község első emberei között is vezető szerepet vitt. Folyó hó 8-án nagy részvét mellett temették el.

Burger J. helybeli bádógos mester 1 éves kis gyermeke mult héten hirtelen elhunyt.

Felolvasás vetített képekkel. Szép missziót teljesít a helybeli kath. olvasó egyesület akkor, a midőn ismeretterjesztő előadások tartására vállalkozik. Az első előadást *Bencsik* Sándor vallásánár tartotta meg az elmúlt vasárnap nagyszámu közönség jelenlétében. Megnyitójában a szépen fejlődő egyesület növekedő fához hasonlította, a mely kicsi, a bibliai mustár magból kelt ki s ma, ha nem is terebélyes, de mindinkább erősödő fa, a mely az idén is egy új ágat hajtott azáltal, hogy hivatásának megfelelőleg népművelő, ismeretterjesztő felolvasásokat, előadásokat rendez. Hogy ezen az újonnan hajtott ágon lesz-e virág, meghozza-e a várt gyümölcsöt, sok részben a nagyközönségtől függ. Az első előadás tárgya: Az első keresztények üldözése volt, a mely a közönségre mély hatást gyakorolt. A második előadás ma vasárnap délután 4 órakor lesz. Ez alkalommal *Vallace* világhírű regénye „*Ben-Hur*“ 58 színes kép kíséretében lesz ismertetve. Szünet alatt *Illés* Ilona tanítónő fogja elszavalni *Várad* „*Judás*“ című költeményét.

Kriptabontás. A sétatérre alakított régi temető szélén állott egy régesrég kriptá, a melynek bomlott tetőzete egy évszázad viharait állotta ki. A kápolnaszerű kriptá a *Mórácz-Rakovszky* családé volt az ajtó fölött lévő márványtábla föllirata szerint, de régen nincs gondozója. Egy kőműves emlékszik rá, hogy 24 évvel ezelőtt bontottak egy befalazott üreget s abban már korhadtt koporsó és csontváz volt. Most a kriptakápolnát lebontották a Honvéd-utca szabályozása miatt. Lenn a 2 méter mély sírbolt-

ban 9 befalazott sírűreg és 7 üres volt. A városi mérnök földdel betömte az egész sírboltot. Így mulik el végleg a világ dicsősége s pihenek a névtelen csontok teljes egyenlőségben.

Italmérési illeték felszólamlási bizottság megalakítása. Az italmérési illetékek felebbezéseinek tárgyalására a felszólamlási bizottság három évig tartó megbízatással következőleg alakult meg. A megyei közigazgatási bizottság bizottsági elnökül: *Széman* Endre própost-plébános, bizottsági tagot és al-elnökül: dr. *Fornet* Gyula vmegyei főjegyzőt küldte ki. A bizottság tagjaiul a m. kir. Belügyminiszter az engedély tulajdonosok közül a következőket jelölte ki: *Bjel* Mihályt, *Fejér* Endrét, *Holländer* Lajost, *Weisz* Miksát, *Varga* Józsefet, *Baksay* Józsefet, *Derekas* Jánost, *Kohn* Adolfot, *Gede* Istvánt, *Krausz* Dávidot, *Benyó* Bélát, *Héregi* Jánost.

A nyustyai gyilkosság ügyében újabb nyomokon folyik a vizsgálat. Mult héten ugyanis feljelentés történt s Budapestről két titkos rendőr érkezett Nyustyára, hol nagy erélyvel és körültekintéssel folytatták a nyomozást, s letartóztatás is történt. Miután biztos adatok még nem állanak rendelkezésre, nem akarunk elé vágni a további vizsgálatnak, csupán jelezzük, hogy a csendőrség a gyanúsítottat letartóztatta.

Rimaszombati vasárok. A m. kir. kereskedelmi Miniszter vármegyénk alispánjához következő rendeletet intézte, mely régóta hangoztatott kérelem kedvező elintézése és sok érdeket fog kielégíteni: „Gömör-Kishont vármegye alispánjának. — Rimaszombat rendezett tanácsu város kérelmére megengedem, hogy ott minden hét szerdai napjára eső hetivásár ezentul sertés felhajtással kapcsolatban tartassék meg, továbbá, hogy ott minden január, április, május, július, augusztus, szeptember, október, november és december hónapok első szombati napjára, valamint a február hó második szombati napjára, a márczius hó 6-át magában foglaló hétre következő hét szombati napjára és végül a június hó 9-ét követő szombati napra eső havi állatvásárok ezentul állandóan minden hónap második szerdai napján tartassanak meg. A sertés felhajtási engedélyt azon feltételhez kötöm, hogy az általam vagy hivatali utódaim által minden kárpótlás nélkül bármikor visszavonható. Erről alispán urat a vármegye törvényhatósági bizottságának mult évi július hó 17-én tartott közgyűléséből 7995. szám alatt kelt felterjesztésére oly hozzáadással értesitem, hogy az engedélynek a Hivatalos Lapban való közzétételére nézve egyuttal intézkedtem. — Budapest 1912. február hó 26. án.“

Utóállítás. A honvédelmi Miniszter megengedte, miszerint f. hó 20. és április hó 20-án Rimaszombatban utóállítások tartassanak. A sorozó-bizottság vizsgálata azonban csak a szülék keresetképeségének, vagy munkaképtelenségének megállapítására fog kiterjedni, ellenben a hadkötelesek nem fognak állíttatni.

Központi választmányi ülés. A vármegyei központi választmánya e hó 5-én ülést tartott *Lukács* Géza alispán elnöklete alatt. Az ülés tárgyát képezte az országgyűlési képviselőválasztók jövő 1913-ik évre szóló névjegyzékének összeállítása céljából a választók összeírására kiküldendő bizottságok megalakítása. A bizottságok összeíró köröknél a következőleg lettek megválasztva és kiküldve:

1. A rimaszombati választókerületben: a) A rimaszombati körben elnök: *Marikovszky* Géza, tagok: dr. *Institoris* Endre és *Szakall* Barnabás. — b) A tiszolci körben elnök: *Knöpfler* Károly, tagok: *Bobok* Tivadar és *Micske* Gusztáv.

2. A rozsnói választókerületben: a) A rozsnói körben elnök: dr. *Pósch* József, tagok: *Kostyenschky* Pál és *Gintner* Bálint. — b) A dobosinai körben elnök: dr. *Langhoffer* László, tagok: *Sárkány* Kálmán és ifj. *Krausz* András.

3. A jolsvai választókerületben: a) A jolsvai körben elnök: dr. *Mihalik* Dezső, tagok: *Hevessy* Elemér és dr. *Vicsit* Károly. — b) A pohorellai körben elnök: *Lux* János, tagok: *Kolbenheyer* Gyula és *Bradofka* Károly.

4. A kövi-i választókerületben: a) A ratkói körben elnök: *Mihalik* Pál, tagok: *Christélyi* Gyula ág. ev. lelkész és *Gallay* András. — b) A vályi körben elnök: *Szepesházy* Kálmán, tagok: *Alexy* Gyula ág. ev. lelkész és *Réthy* Andor ref. lelkész.

5. A rimaszécsi választó-kerületben: a) A rimaszécsi körben elnök: *Horváth József*, tagok: *Vattay László* és *Lossonczy Kálmán*. — b) A várgedei körben elnök: *Kubinyi Bertalan*, tagok: *Simonffy István* és *Jády Ferencz*.

6. A putnoki választó-kerületben: a) A putnoki körben elnök: *Soldos Elemér*, tagok: *Darvass Pál* és *Osváth Ráfael*. — b) A tornaljai körben elnök: *Szentiványi József*, tagok: dr. *Hámos László* és *Madarassy Zoltán*.

Az összeírási munkálatokat április hó 12-én kell befejezni és az alispánhoz beterjeszteni.

Ritka esemény a hegyek közt.

Több mint két évtizede, hogy lapunk egyik barátja megfigyeli a Vashegy környékén levő nimródokat érdeklő eseményeket, de még nem fordult elő az utolsó negyedszázadban az, hogy a közephegységben fekvő Vashegyen olyan szokatlanul korai időben jelentkeztek a szalonka, mint az idén. *Fehr Géza* ottani bányamérnök ugyanis a rendes esteli huzáson folyó hó 2-án és 3-án is lőtt egy-egy ezidei szalonkát.

Gyanus haláleset. Balograssón február hó 22-én meghalt *Barlog Anna*, egy 19 éves cselédleány, ki *Langhoffer Zsigmond* birtokosnál volt szolgálatban. A leány halála gyanus körülmények között következett be. — Ugyanis február hó 15-én elvesztette a szolgálatadó gazda nővérének két gyűrűjét s a cselédet azzal gyanúsították, hogy ellopta. Vallatóra fogta a gazda *Barlog Annát*, de ez tagadta a lopást s nyomban kilépett a szolgálatból és szülei házához ment Kitére, innen azonban csakhamar visszatért s nagymennyiségű gyufaoldatot ivott, úgy hogy óriási kinok között 22-én, mikor a balogi orvostól hazahozták, meghalt. Azt kezdték azonban rebesgetni, hogy a halál az elhunyt gazdájának verése következtében állott be, sőt tanuk is vallották, hogy maga a leány panaszolta el bántalmazását s ezért a feljelentés és nyomozat alapján el kellett rendelnie a vizsgálóbírónak és a kir. ügyészségnek a hulla exhumálását, mely folyó hó 7-én ment végbe Balograssón dr. *Musotter Miklós* vizsgálóbíró, *Penyigey Lajos* kir. ügyész, dr. *Zehery István* törvényszéki és dr. *Kármán Aladár* kórházi orvosok jelenlétében. — A törvényszéki boncolásnál megállapították, hogy külső sérelmezés nyoma nincs és hogy a leány halálát a foszformérgezés idézte elő.

Talált csecsemő hulla. Lubény község határában elterülő szántóföldeken folyó hó 8-án este 7 órakor egy ujszülött fiúgyermek hulláját találták. Boncolása folyó hó 11-én eszközöltetik. A nyomozás a bűnös anya kiletének megállapítása iránt elrendeltetett.

Váltóhamisítás. *Oláh Ferencz* klinka rimatamásfalvai lakos folyó évi február hó 4-én a *Gánovszki András* réti dusai lakos nevére hamisított váltó alapján 600 koronát a helybeli Általános banktól ravasz fondorlattal felvett, minek folytán nevezett folyó hó 5-én itt Rimaszombatban letartóztatták és a kir. ügyészségi fogházba bekísérték.

Lopások. Folyó hó 2-án éjjel a *Kovács János* antalipusztai dohánykertész dohánypajtáját ismeretlen tettesek feltörték és onnan mintegy 90—100 kgrm. leveles dohányt elloptak. A tettesek kinyomozása elrendeltetett. — *Majer Gábor* putnoki lakos molnár kárára folyó évi február hó 1-én *Danko István* segédje zárt szekrényből egy darab aranygyűrűt ellopott és ismeretlen helyre megszökött.

Tűz. *Balog Márton* serkei lakos szérüs kertjében kazalba rakott szalmája folyó évi február hó 20-án 60 korona kárértékben ismeretlen tettes által felgyújtott és elégett. Emberélet vagy állat áldozatul nem esett. A tettes kézrekerítése iránt a nyomozás elrendeltetett.

ELADÓ EMELETES HÁZ.

Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.** ház, melynek földszintjén két **bolthe-lyiség** és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó mindenféle mellékkeliségekkel szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondkievits Ferenczné** tulajdonossal. 28—*

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában a Feledi Takarékpénztár közgyűléséről megemlékeztünk s tévedésből azt írtuk, hogy az igazgatóságba új tagként dr. *Fornet Gyula* is beválasztott. Helyreigazításként közöljük, hogy új igazgatósági tag dr. *Gömöry Olivér* serkei földbirtokos lett.

Névnapi megváltás. Szakall Vinczéné 10 koronát adományozott a nyomorék gyermekeknek névnapi megváltás czimén. Az elnökség ez uton köszöni és nyugtázza a szép adományt.

Egy új magyar találmány. Az asztalosok részére ügyes és értékes kis gépezetet készített *Sipos László* helybeli asztalos mester. A kis gépezet az ablakokban előforduló üvegosztó bordák (sprosznik) összeeresztésére szolgál és oly ügyesen alkalmazható, hogy 60—70% időmegtakarítást lehet vele elérni, a mi tömegmunkánál megbecsülendő eredmény. Még a mi értékét növeli, az az utánozhatatlan pontosság. A tervrajz, mint értesülve vagyunk, már bent van egy szabadalmi irodában Budapesten. Az ügyes feltalálónak csak gratulálhatunk.

Temetkezési egyesület közgyűlése.

Múlt vasárnap délelőtt *László János* elnöklésével élénk érdeklődés mellett tartotta meg a Polgári Olvasókörben a helybeli Általános Temetkezési Egyesület rendes évi közgyűlését. A közgyűlés az elnökség jelentését tudomásul vette, ugyszintén a számvizsgáló bizottság jelentéséhez is hozzájárult, *Rónay Gyula* pénztárnoknak elismerés és köszönetnyilvánítás mellett megadták a felmentvényt. Az alapszabályok módosítását a közgyűlés az elnökségre bízta.

Háziestély. A polgári olvasókörben múlt szombaton este az iparosok nyugdíj-egylete javára kedélyes háziestélyt rendeztek. A mulatságon nem nagy számban jelentek ugyan meg, de a kik ott voltak, kellemesen, jól érezték magukat s a táncz fokozott jó kedvvel reggelig tartott.

!! FIGYELEM !!

a legpontosabb órák,
a legszebb ékszerek
VALASZKAY REZSŐ nál
Rimaszombatban kaphatók.

Vasutépítés. A Rimaszombat—poltári helyierdekű vasut építésének munkálatai múlt héten újból megkezdődtek. A földmunkát végző kubikosok és munkások teljes erővel hozzáláttak a munkához, s egy részük városunk határában, másik részük *Osgyán* környékén dolgozik. Ugy hallottuk, hogy a munkások legnagyobb száma *Osgyánban* és vidékén fog lakni, s hogy mintegy ezer embert állandóan foglalkoztat a vállalat.

A földmivelésügyi miniszter a lovédélemért. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a törvényhatóságokhoz nagyfontosságú rendeletet intézett, melyben hivatkozva arra az általános tapasztalt tényre, hogy nemesak a nagy városokban, de a vidéken is a bérkocsisok és fuvarosok oly teljesen elcsigázott és nyomorék lovakat használnak, hogy száanalom azokra nézni s általános megütközést kelt az az ember-telen bánásmód, a melyben a lovakat részesítik, megállapítja, hogy a humanitárius érzések és gazdasági szempontok is elkerülhetetlenül megkövetelik, hogy az állatokkal való ezen kiméltelen bánásmód s különösen a leromlott lovaknak fuvarozáshoz való használata hatósági uton is minden rendelkezésre álló módon és eszközzel megakadályoztassék és hogy az idevágó törvényes rendelkezéseknek megtartása, ha kell, a törvény teljes szigorának alkalmazásával is megóvassék. — Az állatvédelmi állapotok megjavítása érdekében tehát megköveteli a miniszter a rend helyreállítását és a törvényes intézkedések ellen tudatosan vétő fuvarosokat ezen intézkedések szigorú betartására utasítani rendeli.

A „Napközi Otthon“ javára e héten *Müller Vilmosnétól* 2 koronát, egy eldöntetlen vitatkozásból kifolyólag két koronát kaptam. Köszönettel nyugtázom. — 1912. márcz. 8. *Dr. Marikovszkyé.*

Villamos szerelői szaktanfolyam.

A kassai m. kir. állami felső ipariskolánál folyó hó 11-én villamos szerelői szaktanfolyam nyílik meg, mely heti 10 órával másfél hónapig tart. Beléphetnek iparosmesterek és segédek, kik dinamógépkezelői tanfolyamot végeztek vagy annak megfelelő ismeretekkel bírnak. Az oktatás márczius 11-én este 7 órakor kezdődik. — Felvilágosítás nyerhető a kassai m. kir. állami felső ipariskola igazgatóságánál.

Kiviteli czégek figyelmébe. A m. kir. kereskedelmi muzeum Belgrádban és Sófiában f. évi április és május hónapokban áruminta kiállítását rendez. A résztvevőt semmi féle költség nem terheli s a czégek csak árumintáikat bocsátják a muzeum rendelkezésére. Az érdeklődők további felvilágosításért forduljanak a miskolczi kereskedelmi és iparkamarához.

Adómentes benzínára. A kereskedelmiügyi m. kir. Miniszter az adómentes motorbenzin mérsékelt eladási árát f. évi február hó 15-től kezdődőleg, az érdekelt ásványolajfinomító gyárakkal történt megállapodás alapján 6 hónapra, illetve további intézkedésig méter-mázsánként 18 koronában állapította meg.

Nyugtázás. Ipartestületi nyugdíj-egyesületünk „árva alap“-ja javára újabban hálás köszönettel vettük a következő szíves adományokat: *Rábely Etta gyűjtő-ívén*: *Rábely Etta* 2 kor. 40 fillér, *Weisz Manó*, *Schüffel Miksa*, *Kiss József*, *R. 1—1 kor.*, *Weisz Ignác*, *Hermann Miksa*, *ifj. Müller, Angyal, Deutsch gyógyszerész*, *S. R., N. N., Breier, Beck Jenő* 50—50 fillér, *Feldmann S., Neybajer, dr. Bondy, Csapó Gyula* és *Jávorszky József* 40—40 fillér, *N. N., Braun Márton, B. Gy., Kellner* 30—30 fillér, *dr. F., Lusztig Lajos, Einhorn Dezső, Sz. F., Paál Dezső* 20—20 fillér, összesen 15 kor. *Eszenyi Gyuláné* 5 kor. *Szabóné-Szénássy Mária gyűjtő-ívén*: *Baksay József, Szabóné-Szénássy Mária* 2—2 kor., *Kovács Mariska, Kerekes Istvánné, Halasy Gyula, ifj. Rábely Miklósné, Takács Zsuzska, Kis Julius, Plachy István* 1—1 korona, *Weisz Manó, Szénássy Jánosné, Kovács Péterné, T. Szöllősy Terézia* 50—50 fillér, *N. N. 60 fill.*, *Hamm Antal, Kóczy Lajos, Mendy Károly, Szőke Sándor, Altman Samu, N. N. 60 fillér*, összesen 15 kor. 20 fillér, *Konyha Géza és neje (Ujpest)* 5 kor., 188. számú gyűjtő-ívén: 3 kor. 50 fill., özv. *Stech Kálmánné* 4 korona. *Matolcsy Pálné gyűjtő-ívén*: *Matolcsy Pálné, Matolcsy Pál, Rásky Jolán, Czékus Ella, Matolcsy Klárika* és *Matolcsy Magduska* 1—1 korona, összesen: 6 korona. Előzőleg nyugtázott összeg: 320 korona 7 fillér, összesen: 373 kor. 77 fillér.

Hálás köszönettel nyugtázzuk egyesületünk nevében: Rimaszombat, 1912. márczius 7.

Rónay Gyula,
titkár.

Id. Rábely Miklós,
elnök.

Nyugtázás. Hálás köszönettel nyugtázzuk a f. hó 2-án tartott ipartestületi nyugdíj-egyesület háziestélye alkalmával eszközölt következő szíves felülfizetéseket: *Varga Lajos* 3 kor., *Szabó István, Huszka Istvánné, Hermann Vilmos, Remenyik Samuné* 2—2 kor., *Kohuth Lajos, Tomay Alajos, Zavadszky Ede, Jeszenszky Soma, Kozma Imre, ifj. Rábely Miklós, Ács József, Katona István, Fancsalszky Béla, Banczik Józsefné, Takács László, dr. Kármán Aladár, Jarosch György, Kuchta Dániel, Kovács László, Káposztás István, Tarjányi Béla* 1—1 kor., *Dienes József* 60 fill., *Horn Károly, Szabóné-Szénássy Mária* 20—20 fillér. Jegymegváltás czimén beküldöttek *Szabó József* m. 4 kor., *Eszenyi Gyula, Horváth György, Szilávy Matild, Záborszky Klementin, Bábás József, Kovács István, Kovács Gyula, id. Rábely Miklós és Vozáry Samu* 2—2 kor., *Gyulai János, Sipos Dániel* és *Zemandl Ulrik* 1—1 kor., összesen: 54 korona. *Török Pál*, pénztárnok.

Rozsnyói vásár. A miskolczi kereskedelmi és iparkama értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur megengedte, miszerint *Rozsnyó r. t. városban* a folyó évi márczius hó 26-ikára eső országos kirakó és állatvásár ez évben kivételesen folyó évi márczius hó 19-én tartassék meg.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. Gy. Köszönettel vettük; kérünk lehetőleg máskor is arról a vidékről híreket! Üdv!

H. T. Békésesaba. Miután a beküldött közlemény leginkább családi magánügyeket tárgyal, azt nem közölhetjük. Abban megnyugodhatik, hogy az elhunyt kegyeletes emlékét korántsem érintette egyik közlemény sem.

Kiadó, esetleg eladó ház.

A Szijjártó-utca 36. szám alatt egy lakás, mely áll 2 szoba, konyha, előszoba, kert, fatartó és kettős lakó pinczéből, **május 1-től** kiadó, esetleg el is adó. Értekezni lehet: **özv. Szabó István-nénál** Rákóczy-utca 15. szám. 2—3

Emeletes ház,

fent 6, lent 5 és 3 szobás lakásból pincézve, tágas udvar, 2 istálló, kocsiszin, mosókonyha stb.-vel, Rimaszombathoz örök áron eladó. — Levélbeni megkeresés: **RAISZ mérnök** Diósgyőr, vagy **MARIKOVSZKY GÉZA** Rimaszombat. 2—*

Kiadó lakás.

Andrássy-utca 1. számú házban egy szép három szobás lakás földszint, **májustól** bérebe vehető. — Értekezni lehet: 6—*

ANDRÁSI LÁSZLÓ fényképészszel.

Kiadó istálló és csűr.

A Szijjártó utca 44. szám alatti házban két különálló istálló és egy csűr **május hó 1-ső** napjától kezdődőleg bérebe kiadó. Bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető:

MAJOMY JÓZSEF
tulajdonosnál. 3—*

A Tompa-szállodában

egy liter **KADARKA-SCHILLER** bornak az ára — utczán át kimérve — **64 fill.** — R.-szombat, 1912. márczius hó.

1—3

GEDE ISTVÁN vendéglős.

Hirdetmény.

934. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzétetik: miszerint a magy. kir. államvasutak Feled—tiszolezi vonala számára az alább megnevezett határban kisajátított területről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnap tüzetik ki, ugymint: **Alsósziklás** községre nézve **1912. márczius hó 20. napjának** délelőtt fél 9 órája **Orlajtörék** vasuti állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni

észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak; ezeket 1912. évi márczius hó 19-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezen a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekkönyvi hivatalban betekinthező. 2—3

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1912. évi február hó 16-án.

Mészáros s. k., törvszéki bíró.

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombathoz, a **Deák Ferencz-utca 20 sz.** alatti ház kapubejárata — amelynek belső mérete 3 méter széles, 7 és fél méter hosszú lesz — modern portállal ellátott üzlethelyiséggé lesz átalakítva, folyó évi **május hó 1-étől** bérebe vehető. — Értekezhetni:

Ifj. Rábely Miklósnál ugyanott.

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragcédulák, intőlevek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédesszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

Ajánlják a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern be-
:: rendezésű ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett

Eladó.

Világosbarna matt-színű, körtefából készült
levéltárszekrény és íróasztal
igen praktikus beosztással, olcsón eladó
Kmetty-utca 5. szám alatt. 1—2

Hirdetmény.

212. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Gömörmegyei Nép és Iparbank és társainak Csobó András, kinek neje szöke Rozália, elleni végrehajtási ügyében 906 kor. s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverés az 1881. LX. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimapálfala községben fekvő és a rimapálfalai 36. sz. tjkvben foglalt A: I. 1. sor 404. helyrajzi szám alatti szántó, legelő ritkás 77 hold 377 négyszögöl ingatlanból B: 4. alatti Csobó András, (kinek neje Szöke Rozália) nevén álló $\frac{1}{25}$ -rész jutalékára 763 korona, a rimapálfalai 134/I. sz. tjkvben A: I. 1. sor 706. hrszám alatt felvett kertből B: 4. alatti Csobó András (kinek neje Szöke Rozália) $\frac{1}{25}$ -rész jutalékára 19 korona, a rimapálfalai 198. sz. tjkvben A: I. 1. sor 64 hrszám alatt felvett legelő, malomhely 1564 négyszögöl ingatlanból B: 3. alatti Csobó András $\frac{1}{10}$ -ed jutalékára 23 korona és a jánosi-i 407. sz. tjkvben A: I. 1. sor 353 hrszám alatt felvett 6 hold 663 négyszögöl szántó, pusztavánfalai, a Csobó András nevén álló ingatlanra 2095 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1912. évi márczius hó 26. napjának délelőtti 10 órája** Rimapálfala községébe a községi bíró házához és a Jánosi-pusztavánfalai ingatlanra nézve **1912. évi márczius hó 26. napjának délutáni 1 órája** Jánosi községébe a községi bíró házába tüzetik ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át, azaz 76 kor. 30 fillért, 19 kor. 80 fillért, 2 kor. 30 fillért, 209 kor. 50 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság 1912. évi január hó 16. napján.

Mészáros s. k., kir. tszéki bíró.

Ujságpapíros

(csomagoláshoz)

kereskedők,
mészárosok,
hentesek stb.

:- részére :-

jutányos áron kapható

e lap kiadó-
hivatalában.

a XX. század varrógépe.

Csakis czégünk üzleteiben vagy azok ügynökei utján vásároljunk.

Singer Co. varrógép R.-Társaság.
RIMASZOMBAT, Andrassy-utca 1. sz.

Egy a **fehértöméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik 26—26

Hirdetmény.

91. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbíróságnak 1911. évi Sp. I. 582/3. számú végzése következtében dr. Batta Pál ügyvéd által képviselt Mlinárik István javára, Mezei Ferenc ellen 1000 korona s járuléka erejéig 1912. évi január hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 6400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: jármos, ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 1912. évi V. 42/2. számú végzése folytán 1000 korona tőkekövetelés, ennek 1911. évi november hó 27. napjától járó 5% kamatai,

$\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 118 koronában bírólággal már megállapított költségek erejéig Uzapanyiton, a helyszínen leendő megtartására **1912. évi márczius hó 16-ik napján** d. e. 10 órája határidőül kütüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszecs, 1912. márczius hó 2. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Uri szabóüzlet áthelyezés!

Rimaszombat és vidéke uri közönségét tisztelettel értesítem, hogy

uri szabóüzletemet

ideiglenesen — házlebontás miatt — márczius 15-étől lakásomra:

Rózsa-utca 8-ik szám alá helyezem át.

Szabóüzletem **április 15-től** a Gömörmegyei Takarékpénztárral szemben, ujonnan épülő üzletben (**Grószinger-féle ház**) lesz elhelyezve. — Amidőn ezt Rimaszombat és vidéke uri közönségének szives tudomására hozom, kérem továbbra is b. pártfogásukat és maradtam kiváló tisztelettel:

JÓZSA A.-NÉ uri-szabó.

ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

6—*

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására, hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-utca**

„**ZSUFFA**“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindentéle **érc- és fakoporsókból**,

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekkel, minéltogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen díszes vagy egyszerű temetések rendezését nemkülönbén a temetésekkel járó összes

teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalhatom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.

